

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
YAYINLARINDAN**

**ALMAN DİLİ
VE
EDEBİYATI
DERGİSİ
XXVI**

STUDIEN ZUR DEUTSCHEN SPRACHE UND LITERATUR

**Herausgegeben von der
Abteilung für deutsche Sprache und Literatur
an der Philosophischen Fakultät
der Universität Istanbul**

İSTANBUL – 2011/2

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ 26: 2011/2
STUDIEN ZUR DEUTSCHEN SPRACHE UND LITERATUR 26: 2011/2

Yazı İşleri Sorumlusu:
Prof. Dr. Şeyda Ozil

Yayın Kurulu:

Prof. Dr. Şeyda Ozil, Prof. Dr. Mahmut Karakuş, Doç. Dr. Canan Şenöz-Ayata, Yard.
Doç. Dr. Meral Oralış, Yard. Doç. Dr. Ersel Kayaoğlu, Yard. Doç. Dr. Şebnem Sunar,
Yard. Doç. Dr. Hamdi Şahin

Dizgi:

Ersel Kayaoğlu

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nın yayın organıdır.

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ

hakemli bir dergidir.

Dergiye gönderilen ürünlerin yayınlanıp yayınlanmaması
hakemlerin kararına bağlıdır.

Hakemler:

Prof. Dr. Nazan Aksoy, Prof. Dr. Gürsel Aytaç, Doç. Dr. Nergis Daş-Pamukoğlu,
Prof. Dr. Gertrude Durusoy, Prof. Dr. Manfred Durzak, Prof. Dr. Kasım Eğit,
Prof. Dr. Yedigâr Eğit, Prof. Dr. Zeynep Ergün, Prof. Dr. Sakine Erüz, Prof. Dr.
Dikmen Gürün, Prof. Dr. İbrahim İlkhan, Prof. Dr. Mahmut Karakuş, Prof. Dr. Nevzat
Kaya, Prof. Dr. Wolf König, Prof. Dr. Onur Bilge Kula, Prof. Dr. Nedret Kuran-
Burçoğlu, Prof. Dr. Turgay Kurultay, Prof. Dr. Nilüfer Kuruyazıcı, Prof. Dr. Norbert
Mecklenburg, Prof. Dr. Esra Melikoğlu, Prof. Dr. Güler Mungan, Prof. Dr. Şeyda Ozil,
Prof. Dr. Yılmaz Özbek, Prof. Dr. Kadriye Öztürk, Prof. Dr. Ali Osman Öztürk, Prof.
Dr. Nuran Özyer, Prof. Dr. Tülin Polat, Prof. Dr. Hüseyin Salihoğlu, Prof. Dr. Acar
Sevim, Prof. Dr. Şârâ Sayın, Prof. Dr. Zeynep Sayın-Balıkçioğlu, Doç. Dr. Canan-
Şenöz-Ayata, Prof. Dr. Nilüfer Tapan, Doç. Dr. Zeki Uslu, Prof. Dr. Vural Ülkü, Prof.
Dr. Cemal Yıldız, Prof. Dr. Süleyman Yıldız, Prof. Dr. Semahat Yüksel

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Ordu Cad. No. 196

34459 Beyazıt, İstanbul

<http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/edebiyat/dekanlik/dergi/ad/dergi.htm>

elektronik posta: almandil@istanbul.edu.tr

Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi ASOS index tarafından taranmaktadır.

<http://asosindex.com/journal-view?id=17>

İÇİNDEKİLER

Sunuş

Şeyda Ozil

**Einleitung in den Thementeil in *Interkulturelle
Konstellationen im deutsch-türkischen Kontext***

1-4

Theresa Specht

**Was ist deutsch? Humorvolle Inszenierungen
kultureller Identität in der türkisch-deutschen
Literatur der Postmigration**

5-20

Elisabeth Güde

**Zur Poetik der Sprachmischung bei
Emine Sevgi Özdamar - Eine Spurenlese**

21-39

Alper Keleş

**Yadé Karas Romane *Selam Berlin* und *Café Cyprus* unter
dem Aspekt der Rolle der Gesellschaft
bei der Identitätskonstitution**

41-48

Birsen Özgüder

**Hochzeitseinladungen im Türkischen und Deutschen
Ein kultureller Textvergleich**

49-66

Bariş Konukman

**Stilistische Merkmale in wissenschaftlichen Artikeln:
Eine deutsch-türkische kontrastive Analyse**

67-81

TANITMALAR

Mahmut Karakuş
Ersel Kayaoğlu: *Edebiyat Biliminde Yeni Bir Yaklaşım*
Medyalararasılık
85-88

Robert Wegener
Şeyda Ozil / Michael Hofmann / Yasemin Dayıoğlu:
Türkisch-deutsche Studien. Jahrbuch 2010
Türkisch-deutscher Kulturkontakt und Kulturtransfer
Kontroversen und Lernprozesse
89-95

Bariş Konukman
Sakine Eruz: *Çokkültürlülük ve Çeviri.*
Osmanlı Devleti'nde Çeviri Etkinliği ve Çevirmenler
97-99

Bariş Konukman
Şükran Dilidüzgün: *Metindilbilim ve Türkçe Öğretimi.*
Uygulamalı Bir Yaklaşım
101-103

Mahmut Karakuş
Humboldt-Kolloquium
"Wissenschaftskooperationen im Europa des 21.
Jahrhunderts - Herausforderungen für das Humboldt-
Netzwerk, in Mittel- und Südosteuropa"
105-109

Sunuş

Dergimizin 2011 yılının ikinci sayısı her zaman olduğu gibi yine belli bir konusu olan dosya bölümünden oluşuyor. Dosyada bu kez Anabilim Dalımız ile Paderborn Üniversitesi Almanca Bölümü'nün birlikte yürüttüğü “Türk Alman İlişkileri ve Kültürel Etkileşim” adlı uluslararası proje çerçevesinde 8 ile 9 Aralık 2009'da Paderborn Üniversitesinde düzenlenen kongre sunumlarına yer veriyoruz. „Interkulturelle Konstellationen im deutsch-türkischen Kontext“ başlıklı bu kongre, bir master ve doktora öğrencileri kongresiydi. Almanya tarafı Alman Eğitim ve Araştırma Bakanlığı, Türkiye tarafı ise TÜBİTAK tarafından desteklenen proje çerçevesinde gerçekleştirilen kongrenin konusu, projenin çalışma alanlarına paralel olarak Türk-Alman ilişkileri çerçevesinde kültürlerarası etkileşimlerdi.

Kongreye İstanbul ve Paderborn Üniversitesi'nden her iki üniversitenin proje ekibi ve proje kapsamında master ve doktoralarını yapmakta olan yüksek lisans öğrencileri ile birlikte gerek Almanya ve Türkiye gerekse Amerika'nın çeşitli üniversitelerinden gelen genç araştırmacılar katıldı. Ayrıca kongreye Alman Üniversiteleri'nden uzman konuk konuşmacılar çağırılmıştı. Köln Üniversitesi'nden Norbert Mecklenburg sunuşunda, Türk-Alman ilişkileri çerçevesinde uyumsuzluk ve anlaşmazlıkları teorik bir çerçeve içinde ele aldı. Essen Üniversitesi'nden Zehra İpşiroğlu ise aynı konuya gündelik yaşamdan yola çıkarak yaklaştı. Almanya'da yaşayan Türklere ilişkin yaptığı dil çalışmaları ile tanınan Viyana Üniversitesi öğretim üyesi İnci Dirim ise, Almanya'daki Türkler ile Almanlar arasındaki iletişim konusuna eğildi. Bu üç tanınmış öğretim üyesi ile birlikte kongrede edebiyat, dil ve medya alanlarında Türk-Alman ilişkileri üzerine çalışmakta olan genç araştırmacılar incelemelerini sundular. Böylece Türkiye üniversitelerinden (İstanbul, Ege, Sakarya Üniversiteleri) geleceğin Alman Dili ve Edebiyatı öğretim üyeleri, ilk kez Almanya'da uluslararası bir kongreye gelmiş, kongreye katılan konunun uzmanları ve benzer konularda çalışan diğer yüksek lisans ve doktora öğrencilerine, çalışmalarını sunma ve tartışma olanağı bulmuş oldular. Master ve doktora öğrencileri, yaptıkları çalışmaların bir Alman üniversitesinde sunulmasının kendilerini bir yandan çok heyecanlandığını, bir yandan da böyle bir işin başarıyla üstesinden gelmelerini çok sevindirdiğini belirttiler.

Gerçekten genç araştırmacılarımız bizleri Paderborn Üniversitesi'nde hem sunumları hem tartışmalara katılımlarıyla başarıyla temsil ettiler.

İşte bu sayının dosya bölümünde 2009 yılında yüksek lisans öğrencilerinin Paderborn'da tartışmaya açtıkları master ve doktora tezlerini bitirdikten sonra, makale haline getirdikleri sunumlarını dergimiz için değerlendirmeye aldık ve hakem kurulumuzun onayı ile burada yayımlıyoruz. Almanya'da (Leipzig Üniversitesi ile Berlin Hür Üniversitesi) çalışmalarını yapan iki, İstanbul Üniversitesi'nden iki, Sakarya Üniversitesi'nden bir araştırmacının yazıları dosyada yer alıyor. İncelemeler hakkındaki ayrıntılı bilginin bulunduğu dosya bölümünü giriş yazısıyla birlikte yukarıda adı verilen projenin yürütücüsü Prof. Dr. Şeyda Ozil hazırladı.

Tanıtmaya yazılarına geçmeden önce yukarıda sözü edilen proje kapsamında ikinci uluslararası yüksek lisans öğrencileri kongresini, 13-14 Ekim 2011 tarihinde İstanbul Üniversitesi'nde gerçekleştirdiğimizi belirtmek istiyorum. „Neue Wendepunkte und Reflexionen im deutsch-türkischen Kontext“ başlıklı bu kongreye de yine aynı şekilde her iki proje ortağı ekibi, gerek Almanya gerekse Türkiye'den master ve yüksek lisans öğrencileri katıldılar. Böylece Türk-Alman ilişkileri konularında yüksek lisans araştırması yapan öğrenciler uluslararası bir platformda hem uzman öğretim üyesi konuşmacıları dinleme hem de kendi araştırmalarını sunma ve tartışma olanağı elde etmiş oldular.

Tanıtmalar bölümünde önce 2010 yılında yayımlanan dört kitaba yer veriyoruz. Daha sonra da her zaman olduğu gibi kongre ve konferans haberlerine / tanıtımlarına geçiyoruz. İlk olarak Anabilim dalımız öğretim üyesi Ersel Kayaoğlu'nun medyalararasılık konusunu ele aldığı *Edebiyat Biliminde Yeni Bir Yaklaşım - Medyalararasılık* adlı kitabını Mahmut Karakuş değerlendiriyor. Bunun ardından Robert Wegener yine yukarıda sözü edilen proje çerçevesinde yayımladığımız yıllığın ilk sayısını tanıtıyor. Bundan böyle her yıl Türk-Alman ilişkileri alanında düzenli olarak yayımlanacak olan yıllığın ilki 2010 yılında İstanbul Üniversitesi'nde yaptığımız kongre bildirilerinden oluşuyor ve *Türkisch-Deutsche Studien. Jahrbuch 2010. Türkisch-deutscher Kulturkontakt und Kulturtransfer. Kontroversen und Lernprozesse* adını taşıyor. Daha sonra Barış Konukman iki yeni yayını değerlendiriyor. Birinci kitap Şükran Dilidüzgün'e ait. *Metindilbilim ve Türkçe. Uygulamalı Bir Yaklaşım* başlıklı bu araştırmada, yazar metindilbilim kuram ve yöntemleri temelinde Türkçe ders kitaplarındaki edebiyat metinlerinin öğretimini ele alıyor. Barış Konukman'ın değerlendirdiği ikinci kitap, Sakine Eruz tarafından yayına hazırlanmış. İncelemesinde Sakine Eruz *Çokkültürlülük ve Çeviri. Osmanlı Devleti'nde Çeviri Etkinliği ve Çevirmenler* adlı kitabında geniş bir çerçeve içinde Osmanlı İmparatorluğu zamanında çeviri konusunu araştırıyor. Kongre tanıtımlarında, Mahmut Karakuş 2011 yılının Mayıs ayında Budapeşte'de düzenlenen "Wissenschaftskooperationen im Europa des 21. Jahrhunderts -

Herausforderungen für das Humboldt-Netzwerk, in Mittel- und Südosteuropa" başlıklı Humboldt Kongresi'ni anlatıyor.

Anabilim Dalımızdan haberler ise şöyle: 4 Ekim 2011 tarihinde Münih Ludwig Maximilian Üniversitesi'nden Prof. Dr. Volker Hoffmann 'Tod der Familie und Toleranz. Lessings 'Nathan der Weise' und Goethes 'Iphigenie auf Tauris' als Programmstücke der Goethezeit' konulu bir konferans verdi. 2011-2012 akademik dönemi güz yarıyılında 15 gün süreyle, Hamburg Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ortrud Gutjahr, konuk öğretim üyesi olarak Anabilim Dalımıza geldi ve öncelikle film konusunda olmak üzere medya alanında çeşitli dersler verdi.

Bir başka haberimiz de dergimizin bundan böyle (geçmiş sayılarıyla birlikte) ASOS indeksine kabul edilmiş olmasıdır.

Yayın Kurulu adına
Prof. Dr. Şeyda Ozil